

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/11-01/1346

URBROJ: 354-01/11-8

Zagreb, 29. prosinca 2011.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave u žalbenom predmetu žalitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, na dokumentaciju za nadmetanje, u otvorenom postupku javne nabave broj objave: N-02-V-128449-130711, ispravak objave: N-14-V-133601-260811, za nabavu javne govorne usluge i usluge prijenosa podataka u nepokretnoj elektroničkoj-komunikacijskoj mreži, naručitelja Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Carinska uprava, Središnji ured, Zagreb, na temelju članka 2. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 21/10) te članka 134. stavak 1., 151. i 158. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine broj 110/07 i 125/08) donosi slijedeće

RJEŠENJE

1. Odbija se prijedlog žalitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb za određivanje privremene mjere osiguranja.
2. Poništava se otvoreni postupak javne nabave broj objave: N-02-V-128449-130711, ispravak objave: N-14-V-133601-260811, za nabavu javne govorne usluge i usluge prijenosa podataka u nepokretnoj elektroničkoj-komunikacijskoj mreži, naručitelja Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Carinska uprava, Središnji ured, Zagreb.
3. Nalaže se naručitelju da u roku 8 dana od primitka ovoga Rješenja nadoknadi žalitelju Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.070,00 kuna.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Carinska uprava, Središnji ured, Zagreb, objavio je dana 14. srpnja 2011. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave poziv za nadmetanje broj objave: N-02-V-128449-130711, za nabavu javne govorne usluge i usluge prijenosa podataka u nepokretnoj elektroničkoj-komunikacijskoj mreži. Dana 30. kolovoza 2011. godine naručitelj je objavio ispravak objave broj: N-14-V-133601-260811.

Javno otvaranje ponuda izvršeno je 05. rujna 2011. godine, o čemu je sastavljen zapisnik KLASA: 406-05/11-01/88, URBROJ: 513-02-1420/1-11-13.

Na dokumentaciju za nadmetanje žalbu je Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavio, a naručitelju predao žalitelj Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, dana 15. rujna 2011. godine. Žalitelj u žalbi u bitnome navodi da je naručitelj počinio bitnu povredu Zakona o javnoj nabavi, budući da je dokumentacijom za nadmetanje zahtijevao da ponuditelji dostave potvrdu porezne uprave o stanju duga kojom ponuditelj dokazuje uredno izvršenje obveze plaćanja svih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje i *drugih državnih davanja*, koja ne smije biti starija od 30 dana do dana slanja objave. Navodi da je naručitelj u dokumentaciji za nadmetanje također naveo da će isključiti gospodarske subjekte ako gospodarski subjekt nije ispunio obvezu plaćanja svih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, i *drugih državnih davanja*. Navodi da se radi o dokazu sposobnosti koji nije predviđen Zakonom o javnoj nabavi, te isti predstavlja postroženje zakonskih dokaza sposobnosti. Žalitelj zatim navodi da je naručitelj u dokumentaciji za nadmetanje naveo da će isključiti gospodarske subjekte ako je gospodarskom subjektu ili osobi ovlaštenoj za zastupanje gospodarskog subjekta izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za kaznena djela *zbog sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji*, korupciji, prijeviri i pranju novca, odnosno odgovarajuća kaznena djela prema propisima zemlje sjedišta gospodarskog subjekta, te smatra da naručitelj propisuje razloge isključenja protivno važećem Zakonu o javnoj nabavi. Nadalje, žalitelj navodi da je dokumentacija za nadmetanje proturječna sebi samoj, te da je iz iste nejasno koliko će ugovor o javnoj nabavi trajati. Smatra da navedeno otežava ponuditeljima izračun cijene i davanje usporedivih ponuda. Žalitelj nadalje navodi da naručitelj u troškovniku nije omogućio ponuditeljima da istaknu cijenu uspostave poziva koju neki od ponuditelja uobičajeno naplaćuju, a što upućuje na traženje besplatnih usluga. Žalitelj predlaže poništenje predmetnog postupka javne nabave, podnosi prijedlog za određivanje privremene mjere zabrane donošenja odluke o odabiru, odnosno potpisivanja ugovora o javnoj nabavi do donošenja odluke po žalbi, te traži naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.070,00 kuna.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da porezna uprava predmetne potvrde izdaje na jedinstvenom obrascu, sukladno članku 159. Zakona o općem upravnom postupku i članku 4. Općeg poreznog zakona, te da sadržaj iste nije promjenjiv. Navodi da naručitelj nije mogao utjecati na promjenu obrasca potvrde porezne uprave, niti mu je isto bila namjera, te je sve potvrde porezne uprave zaprimljene u sve četiri ponude u ovom postupku ocijenio valjanim i prihvatljivim dokazom financijske sposobnosti svakog ponuditelja. Također navodi da je dokumentacijom za nadmetanje, zahtijevajući dokaz o nekažnjavanju, točno citirao članak 46. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi. Nadalje, vezano za žalbeni navod koji se odnosi na rok trajanja ugovora o javnoj nabavi, naručitelj navodi da je isti postupio sukladno Uputi o postupanju središnjih tijela državne uprave u razdoblju do sklapanja okvirnih sporazuma/ugovora o javnoj nabavi putem Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/09-01/02, URBROJ: 50449-10-08 od 14. siječnja 2011. godine za robe i usluge (nabavne kategorije) središnje javne nabave, koju za središnja tijela državne uprave obavlja Ured za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske. Nadalje, naručitelj navodi da je u predmetnom postupku jasno, razumljivo i nedvojbeno opisao predmet nabave kako bi ponuditelji mogli ponuditi usluge usporedive po vrsti, kvaliteti i cijeni. Navodi da je naručitelj u okviru dokumentacije za nadmetanje izradio troškovnik koji detaljno opisuje predmet nabave u postupku i koji omogućava sastavljanje usporedivih ponuda. Naručitelj ne nabavlja ništa van okvira onoga što je opisao kao predmet nabave i za što je od ponuditelja zatražio cijenu u troškovniku i obrascu ponude. Predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izveden je dokaz pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od Odluke o početku postupka nabave od 12. srpnja 2011. godine, preslike objave u Elektroničkom oglasniku javne nabave u Narodnim novinama, dokumentacije za nadmetanje, Zapisnika o otvaranju ponuda od 05. rujna 2011. godine, žalbe žalitelja, odgovora na žalbu, dokaza o pravodobnosti izjavljene žalbe te ostalih dokaza.

Odbija se prijedlog za određivanjem privremene mjere kao neosnovan.

Žalba je dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Razmatrajući zahtjev žalitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, za određivanje privremene mjere zabrane donošenja odluke o odabiru, odnosno potpisivanja ugovora o javnoj nabavi do donošenja odluke Državne komisije po ovoj žalbi, ovo tijelo je utvrdilo slijedeće. Žalitelj u žalbi navodi da bi potpisivanjem ugovora o javnoj nabavi istom nastala šteta u visini vrijednosti ponude. Obzirom da je žalitelj izjavio žalbu na dokumentaciju na nadmetanje, te je ovim Rješenjem odlučeno o glavnoj stvari na način da je poništen otvoreni postupak javne nabave, prijedlog za određivanje privremene mjere zabrane donošenja odluke o odabiru, odnosno potpisivanja ugovora o javnoj nabavi je bespredmetan. Pozivom na članak 151. stavak 1. točka 8. Zakona o javnoj nabavi, odlučeno je kao u točki 1. ovog Rješenja.

Postupajući po žalbenom navodu žalitelja da je naručitelj dokumentacijom za nadmetanje zahtijevao da ponuditelji dostave potvrdu porezne uprave o stanju duga kojim ponuditelj dokazuje uredno izvršenje obveze plaćanja svih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje *i drugih državnih davanja*, koja ne smije biti starija od 30 dana od dana slanja objave, a što predstavlja postroženje zakonskih dokaza sposobnosti, ovo tijelo je utvrdilo slijedeće. Uvidom u dokumentaciju za nadmetanje utvrđeno je da je točkom 10.3.a) dokumentacije propisano da je ponuditelj dužan dostaviti potvrdu Porezne uprave o stanju duga kojim ponuditelj dokazuje uredno izvršenje obveze plaćanja svih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje *i drugih državnih davanja*, koja ne smije biti starija od 30 dana od dana slanja objave. Točkom 12.2. dokumentacije za nadmetanje je propisano da je naručitelj obvezan isključiti gospodarske subjekte iz sudjelovanja u postupku javne nabave ako gospodarski subjekt nije ispunio obvezu plaćanja svih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, *i drugih državnih davanja*.

Člankom 46. stavak 1. točka 2. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je javni naručitelj obvezan isključiti gospodarske subjekte iz sudjelovanja u postupku javne nabave ako gospodarski subjekt nije ispunio obvezu plaćanja svih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Člankom 51. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je javni naručitelj obvezan kao dokaz da ne postoje razlozi isključenja iz članka 46. stavak 1. točke 2. Zakona, zahtijevati potvrdu porezne uprave o stanju duga ili istovjetne isprave nadležnih tijela zemlje sjedišta gospodarskog subjekta. Sukladno navedenom financijska sposobnost dokazuje se potvrdom porezne uprave o stanju duga, a naručiteljevo traženje da se istom mora dokazati podmirenje obveze plaćanja svih državnih davanja, nije sukladno citiranoj odredbi Zakona o javnoj nabavi. Navedeno predstavlja bitnu povredu zakona sukladno članku 140. stavak 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi, te je ovaj žalbeni navod osnovan.

Postupajući po žalbenom navodu žalitelja da je naručitelj u dokumentaciji za nadmetanje naveo da će isključiti gospodarske subjekte ako gospodarskom subjektu ili osobi ovlaštenoj za zastupanje gospodarskog subjekta izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za kaznena djela *zbog sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji, korupciji, prijevarama i pranju novca*, odnosno odgovarajuća kaznena djela prema propisima zemlje sjedišta gospodarskog subjekta, a što je protivno važećem Zakonu o javnoj nabavi, ovo tijelo je utvrdilo slijedeće. Uvidom u dokumentaciju za nadmetanje utvrđeno je da je naručitelj točkom 10.2.a) dokumentacije zahtijevao da ponuditelji dostave dokaz o nekažnjavanju, odnosno izjavu s ovjerenim potpisom kod javnog bilježnika ili drugog nadležnog tijela osobe ovlaštene za zastupanje gospodarskog subjekta za sebe i za gospodarski subjekt da gospodarskom subjektu ili osobi ovlaštenoj za zastupanje gospodarskog subjekta nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više sljedećih kaznenih djela: udruživanje za počinjenje kaznenih djela, primanje mita u gospodarskom poslovanju, davanje mita u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti, zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje mita, davanje mita, prijevara, računalna prijevara, prijevara u gospodarskom poslovanju ili prikrivanje protuzakonito dobivenog novca, odnosno odgovarajuća kaznena djela prema propisima zemlje sjedišta gospodarskog subjekta. Nadalje, točkom 12.1. dokumentacije za nadmetanje je propisano da je naručitelj obavezan isključiti gospodarske subjekte iz sudjelovanja u postupku javne nabave ako je gospodarskom subjektu ili osobi ovlaštenoj za zastupanje gospodarskog subjekta izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za kaznena djela *zbog sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji, korupciji, prijevarama i pranju novca*, odnosno odgovarajuća kaznena djela prema propisima zemlje sjedišta gospodarskog subjekta.

Člankom 46. stavak 1. točka 1. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je javni naručitelj obavezan isključiti gospodarske subjekte iz sudjelovanja u postupku javne nabave ako je gospodarskom subjektu ili osobi ovlaštenoj za zastupanje gospodarskog subjekta izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više sljedećih kaznenih djela: udruživanje za počinjenje kaznenih djela, primanje mita u gospodarskom poslovanju, davanje mita u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti, zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje mita, davanje mita, prijevara, računalna prijevara, prijevara u gospodarskom poslovanju ili prikrivanje protuzakonito dobivenog novca, odnosno odgovarajuća kaznena djela prema propisima zemlje sjedišta gospodarskog subjekta. Člankom 50. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je javni naručitelj obavezan od gospodarskog subjekta zahtijevati izjavu da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbi članka 46. stavak 1. točka 1. ovog Zakona, ukoliko u zemlji sjedišta gospodarskog subjekta nije moguće pribaviti dokument ili potvrdu od nadležnog tijela koje vodi službenu evidenciju o tim okolnostima. Slijedom navedenog, ovo tijelo je utvrdilo da naručitelj nije razloge za isključenje gospodarskih subjekata iz sudjelovanja u postupku javne nabave propisao sukladno odredbi članka 46. stavak 1. točka 1. Zakona o javnoj nabavi. Navedeno predstavlja bitnu povredu zakona sukladno članku 140. stavak 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi, te je ovaj žalbeni navod osnovan.

Postupajući po žalbenom navodu žalitelja da je dokumentacija za nadmetanje proturječna sebi samoj, odnosno da iz iste nije jasno koliko će ugovor o javnoj nabavi trajati, ovo tijelo je utvrdilo slijedeće. Uvidom u dokumentaciju za nadmetanje utvrđeno je da je točkom 7. dokumentacije naručitelj propisao rok trajanja ugovora, odnosno da naručitelj provodi otvoreni postupak javne nabave sa ciljem sklapanja ugovora o javnoj nabavi usluge, za razdoblje od jedne (1) godine. Međutim, točkom 27. dokumentacije za nadmetanje naručitelj je propisao da ugovor između naručitelja i odabranog Ponuditelja, pored uvjeta koji su propisani predmetnom Dokumentacijom i prihvaćeni ponudom odabranog Ponuditelja

sadržavati će, ali se neće ograničavati samo na njih i slijedeće odredbe: ugovor se zaključuje na razdoblje od godinu dana, izuzev u slučaju da Ured za središnju javnu nabavu, zaključi okvirni sporazum za ovu nabavnu kategoriju prije isteka roka od godinu dana od zaključenja ovog ugovora, te Ministarstvo financija kao pojedinačni naručitelj zaključi ugovor na temelju okvirnog sporazuma, čime će se prekinuti izvršenje ovog ugovora.

Člankom 2. Uredbe o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (Narodne novine broj 13/08 i 4/09) propisano je da dokumentacija za nadmetanje, koju izrađuje naručitelj kao podlogu za pripremu ponuda, mora biti jasna i razumljiva. Člankom 4. navedene Uredbe propisano je da dokumentacija za nadmetanje, ovisno o vrsti postupka javne nabave te načinu provedbe postupka javne nabave, sadrži i rok isporuke roba i usluga, odnosno rok završetka radova, ili duljinu trajanja ugovora. Propisivanje mogućnosti da se prekine izvršenje ugovara prije isteka roka od godinu dana u točki 27. dokumentacije za nadmetanje jest proturječno propisanom roku trajanja ugovora od godinu dana u točki 7. dokumentacije, slijedom čega je dokumentacija za nadmetanje nejasna te je žalbeni navod žalitelja osnovan.

Postupajući po žalbenom navodu žalitelja da naručitelj u troškovniku nije omogućio ponuditeljima da istaknu cijenu uspostave poziva koju neki od ponuditelja uobičajeno naplaćuju, a što upućuje na traženje besplatnih usluga, ovo tijelo nije utvrdilo nepravilnosti na koje se poziva žalitelj. Člankom 55. stavak 2. Zakona o javnoj nabavi propisano je da dokumentacija za nadmetanje mora biti izrađena na način da omogućí usporedivost ponuda, te da se cijene mogu izračunati bez preuzimanja neuobičajenih rizika i utvrditi bez opsežnih predradnji ponuditelja, dok članak 67. stavak 3. istog Zakona propisuje da naručitelj mora jasno, razumljivo i nedvojbeno opisati predmet nabave kako bi ponuditelji mogli ponuditi robu, usluge i radove usporedive po vrsti, kvaliteti i cijeni te po drugim potrebnim svojstvima i uvjetima. Naručitelj je troškovnik za predmetnu uslugu sastavio na način da je kao stavke troškovnika odredio jednokratne naknade- priključne naknade, mjesečne naknade po priključku- naknade pristupa, te javne govorne usluge u fiksnoj telefoniji (promet). Za navedene javne govorne usluge u fiksnoj telefoniji naručitelj je kao jedinicu mjere odredio minutu. Ugovoreno vrijeme za sve stavke iznosi 12 mjeseci. Naručitelj je ovlašten izraditi troškovnik prema svojim potrebama poštujući pritom važeće propise, što je naručitelj u konkretnom nadmetanju i učinio. Također, naručitelj je svim ponuditeljima omogućio potpunu slobodu određivanja cijena koju će ponuditi budući da su upoznati sa okolnostima koje utječu na njen izračun. Slijedom navedenog žalbeni navod je neosnovan.

Slijedom utvrđenih nepravilnosti u predmetnom postupku nabave, a koje su ujedno i bitne povrede Zakona iz članka 140. Zakona o javnoj nabavi, a na postojanje kojih ovo tijelo pazi po službenoj dužnosti, temeljem članka 151. stavak 1. točke 4. Zakona odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog Rješenja.

Žalitelj Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, je u žalbi istaknuo zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.070,00 kuna. Zahtjev je određen i specificiran i dostavljen prije donošenja ovog rješenja. Žalitelj specificira zahtjev na način da traži 5.000,00 kuna na ime naknade za vođenje postupka te 70,00 kuna na ime upravne pristojbe. Budući da članak 158. Zakona o javnoj nabavi pravo na naknadu troškova vezuje uz uspjeh žalbe, a žalba žalitelja je osnovana, ovo je tijelo ocijenilo da su žalitelju sudjelovanjem u žalbenom postupku nastali opravdani troškovi naknade za vođenje žalbenog postupka i plaćene upravne pristojbe u ukupnom iznosu od 5.070,00 kuna. Slijedom navedenog odlučeno je kao u točki 3. izreke ovog Rješenja.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga Rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka Rješenja.

PREDSJEDNICA

Vlasta Pavličević

DOSTAVITI:

1. Ministarstvo financija Republike Hrvatske,
Carinska uprava, Središnji ured, Zagreb,
A. von Humboldta 4a
2. Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Savska 32
3. Državni ured za reviziju, Zagreb, Tkalčićeva 19
4. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva,
Uprava za sustav javne nabave,
Zagreb, Ulica grada Vukovara 78
5. Pismohrana, ovdje